

Fiscale Vermogens- opbouwWijzer

Beleggen in box 3 of box 2? Een van de vraagstukken waar u met uw vermogensopbouw mee geconfronteerd wordt, is de fiscale behandeling.

Hoe wordt uw vermogen belast? Welke alternatieven zijn er? Maakt het uit hoe u uw vermogen heeft opgebouwd? In deze Fiscale Vermogensopbouw Wijzer zetten we de belangrijkste fiscale aspecten op een rij.

1. Boxenstelsel inkomstenbelasting >
2. Vermogensopbouw in box 3 >
3. Vermogensopbouw in box 2 >
4. Omslagpunten >
5. Lenen van de BV >
6. Beleggen in de BV met deelnemingsvrijstelling >
7. Anti-misbruik >
8. Registratieplicht FATCA/CRS >
9. Wat kan Van Lanschot Kempenn voor u betekenen? >

1 Boxenstelsel inkomstenbelasting

In Nederland wordt sinds 2001 inkomstenbelasting geheven via het boxensysteem. In box 1 worden onder andere de inkomsten uit arbeid (loon, winst uit onderneming, pensioen, sociale verzekeringsuitkeringen e.d.) en de, meestal negatieve, inkomsten uit eigen woning belast tegen een progressief tarief dat kan oplopen tot 49,5%.

Als u een aanmerkelijk belang heeft in een BV of vergelijkbare entiteit (u bezit minimaal 5% van de aandelen), wordt u belast in box 2. Dividend uit de BV en winst behaald bij vervreemding van de aandelen worden in de inkomstenbelasting belast tegen een oplopend tarief. Over de eerste € 67.804 bedraagt het box 2-tarief: 24,5% en over het meerdere bedraagt het box 2-tarief: 31%. Fiscaal partners kunnen het inkomen in box 2 onderling verdelen. Zij kunnen daarmee tot maximaal € 135.608 het tarief van 24,5% toepassen. De BV zelf betaalt over haar gerealiseerde winsten vennootschapsbelasting van 19% tot 25,8%.

Vermogen dat niet in box 1 of box 2 belast wordt, wordt belast in box 3. Onder vermogen wordt o.a. begrepen banktegoeden, effectenportefeuilles, vakantiewoningen, verhuurd onroerend goed, vorderingen. Sommige vermogensbestanddelen zijn vrijgesteld, zoals kunst, een NSW-landgoed of goederen voor eigen gebruik (bijv. auto, boot). Voor schulden waarvan de rente niet in box 1 of box 2 in aftrek gebracht kan worden, wordt een rente-aftrek verleend. Het box 3 inkomen wordt belast tegen een vast tarief van 36%. Het box 3 inkomen kan niet negatief zijn. Andere benaming voor de box 3-heffing is de vermogensrendementsheffing.

2 Vermogensopbouw in box 3

Voor de belastingheffing in box 3 wordt u geacht een bepaald rendement op uw vermogen te behalen, het forfaitaire rendement. Sinds 2023 wordt voor de bepaling van het forfaitaire rendement gekeken naar uw vermogensverdeling op de peildatum van 1 januari van enig jaar. Er worden

drie categorieën onderscheiden: banktegoeden (inclusief contant geld, aandeel in VvE-reservefondsen), overige bezittingen en schulden. Voor elke categorie wordt een forfaitair rendement vastgesteld.

Het rendement op banktegoeden wordt jaarlijks afgeleid van de gemiddelde rente op spaargeld met een maximale looptijd van drie maanden zoals gepubliceerd door de DNB over het betreffende kalenderjaar. Dit kan pas na afloop van het belastingjaar vastgesteld worden. Voor 2025 wordt voorlopig uitgegaan van 1,44%. Het rendement op de categorie overige bezittingen is voor 2025 al vastgesteld op 5,88%. Dit percentage is gebaseerd op een 15-jarig voortschrijdend gemiddelde van het rendement van drie beleggingscategorieën: 53% CBS-prijsindex koopwoningen Nederland, 33% MSCI-index Europa (aandelen) en 14% op rente van 10-jarige Staatsobligatie Nederland. De fictieve rente op schulden wordt afgeleid van de gemiddelde rente op uitstaande woninghypotheken zoals gepubliceerd door de DNB over het betreffende kalenderjaar. Ook dit percentage is pas na afloop van het belastingjaar bekend. Voor 2025 wordt dit nu geschat op 2,62%. Er geldt een heffingvrij vermogen van € 57.684 (fiscaal partners € 115.368).

Voorbeeld

Stefan en Marleen zijn fiscaal partners en hebben gezamenlijk een box 3 vermogen van € 3 miljoen, dat bestaat uit spaargeld van € 750.000, een beleggingsportefeuille van € 2 miljoen en een vakantiewoning met een WOZ-waarde van € 750.000. De vakantiewoning is gefinancierd met een hypotheek van € 500.000.

Tabel 1 Uitwerking voorbeeld per 1 januari 2025

	Bedrag	%	Rendement
Banktegoeden	750.000	1,44%	10.800
Overige bezittingen	2.750.000	5,88%	161.700
Schulden	-/- 500.000	2,62%	-/- 13.100
Rendementsgrondslag / rendement	3.000.000		159.400
Effectief rendementspercentage		5,31%	
Heffingvrij vermogen	-/- 115.368		
Grondslag sparen en beleggen	2.884.632		
Box 3-inkomen	2.884.632	5,31%	153.173
Box 3-belasting	153.173	36%	55.142

* Deze berekening is gebaseerd op de wettekst. De Belastingdienst hanteert in de aangifte een andere berekeningsmethode, waardoor de berekende box 3-belasting iets kan afwijken.

Effect van schulden in box 3

In de nieuwe systematiek van box 3 wordt het rendement omgerekend naar een effectief rendementspercentage. Dit effectief rendementspercentage wordt vermenigvuldigd met de grondslag sparen en beleggen om het box 3-inkomen te bepalen. Als door de box 3-schulden de grondslag sparen en beleggen nihil of negatief is, is de box 3-belasting ook nihil, ook al is er een heel hoog rendement.

Peildatumarbitrage

Het verschil in forfaitair rendementspercentage tussen banktegoeden (1,44%) en overige bezittingen (5,88%) is kwetsbaar voor belastingarbitrage. Door kort voor de peildatum overige bezittingen te verkopen en de opbrengst op een bankrekening te zetten, wordt de box 3-heffing verminderd. Om deze besparingsmogelijkheid tegen te gaan is een antimisbruikregeling tegen peildatumarbitrage opgenomen. Als in een periode van drie maanden rond de peildatum van 1 januari voor de peildatum overige bezittingen omgezet worden naar banktegoeden en na de peildatum banktegoeden weer worden omgezet naar overige bezittingen, dan wordt hier voor de box 3-heffing geen

rekening mee gehouden. Hetzelfde geldt voor de binnen de driemaandsperiode voor de peildatum opnemen van schulden en na de peildatum weer aflossen. De peildatumarbitrage geldt niet als u aannemelijk kunt maken dat u voor de transacties zakelijke redenen heeft (lees: niet-fiscale). In de aangifte inkomstenbelasting zullen vragen over peildatumarbitrage worden gesteld. U moet daarbij zelf aangeven of er handelingen hebben plaatsgevonden die vallen onder peildatumarbitrage en zo ja, of sprake is van voldoende zakelijke overwegingen.

Tegenbewijsregeling (uitspraken Hoge Raad van juni 2024)

In juni 2024 heeft de Hoge Raad nieuwe uitspraken gedaan over box 3. De Hoge Raad oordeelt dat de forfaitaire box 3-heffing nog steeds in strijd is met het EVRM. Dit geldt zowel voor de herstellwet (voor de belastingjaren 2017 tot en met 2022) als voor de overbruggingswet (vanaf 2023). Voor box 3 moet niet een forfaitair rendement, maar het werkelijk rendement leidend zijn. Als het forfaitaire rendement hoger is dan het werkelijk rendement, moet in box 3 belasting worden geheven over maximaal het werkelijke rendement. Is het forfaitaire rendement lager dan het werkelijke rendement, dan vindt box 3-heffing volgens de wet plaats op basis van het forfaitaire rendement. In feite dus een tegenbewijsregeling.

De Hoge Raad heeft ook regels gegeven hoe het werkelijk rendement moet worden bepaald. Het werkelijk rendement in een jaar wordt vastgesteld op basis van het totale vermogen, zonder aftrek van het heffingvrije vermogen. Tot het werkelijk rendement behoren de directe opbrengsten (zoals rente, dividend en huur) en ook de positieve en negatieve waardeveranderingen van het vermogen, ongeacht of die zijn gerealiseerd. Verder mag bij het bepalen van het werkelijk rendement geen rekening worden gehouden met gemaakte kosten, inflatie en verliezen uit andere jaren. De rente van box 3-schulden komt wel in mindering op het werkelijk rendement.

De wetgever is nu aan zet om de uitspraken van de Hoge Raad te vertalen naar wet- en regelgeving. In het eerste kwartaal van 2025 wordt het wetsvoorstel ‘Wet tegenbewijsregeling box 3’ verwacht. De bedoeling is dat deze wet dan per 1 juni 2025 in werking treedt. Rond die periode moet ook het

formulier 'Opgaaf werkelijk rendement' beschikbaar komen. Hiermee kan het werkelijk rendement aan de Belastingdienst worden doorgegeven.

Toekomst box 3

Het is de bedoeling dat de box 3-heffing aangepast gaat worden naar een heffing over het werkelijk gerealiseerde rendement. Eind 2023 is een internetconsultatie gehouden over de conceptwetgeving. Hierin was het uitgangspunt een vermogensaanwasbelasting (hoofddregel) en voor bepaalde vermogensbestanddelen een vermogenswinstbelasting (uitzondering). Het kabinet moet beslissen of dit wetsvoorstel, al dan niet in gewijzigde vorm, zal worden ingediend.

Het nieuwe box 3-stelsel op basis van werkelijk rendement kan op zijn vroegst per 1 januari 2028 worden ingevoerd. Dit betekent dat het huidige box 3-stelsel op basis van forfaitaire rendementen, inclusief een tegenbewijsregeling, geldig blijft tot en met 2027.

3 Vermogensopbouw in box 2

Als u vermogen opbouwt in een BV of vergelijkbare entiteit en u heeft daarin een aanmerkelijk belang (minimaal 5% van de aandelen), dan wordt over het werkelijk gerealiseerde rendement 19% tot 25,8% vennootschapsbelasting (Vpb) geheven. Gerealiseerde verliezen en gemaakte kosten zijn aftrekbaar. Als de BV vervolgens dit rendement aan u uitkeert als dividend, bent u inkomstenbelasting in box 2 verschuldigd van 24,5% en/of 31% (afhankelijk van omvang). Ook bij vervreemding van uw aanmerkelijk belang (bijv. verkoop, overlijden, schenking) bent u box 2-heffing verschuldigd over de waardestijging van de aandelen.

Tabel 2 Vennootschapsbelasting

	Over winst tot	Tarief over winst tot	Tarief over meerdere
2024	€ 200.000	19%	25,8%

De gecumuleerde belastingdruk van Vpb (19% tot 25,8%) en box 2 (24,5% tot 31%) bedraagt 38,85% tot 48,80% over het werkelijk gerealiseerde rendement.

Voorbeeld

Karleen heeft verhuurd onroerend goed van € 1,5 miljoen en een obligatieportefeuille van € 1 miljoen. Zij stort haar obligatieportefeuille van € 1 miljoen als aandelenkapitaal in een BV. Het rendement na kosten op die obligatieportefeuille bedraagt € 30.000 (3%). De BV betaalt daar € 5.700 Vpb (19%) over, en keert de resterende € 24.300 als dividend aan Karleen uit. Daarover betaalt zij belasting in box 2 van € 5.953 (24,5%). Per saldo is er aan Vpb en box 2 € 11.653 belasting verschuldigd. De effectieve belastingdruk is 38,85% (11.653/30.000).

Als de obligatieportefeuille forfaitair belast zou zijn in box 3 dan is Karleen daar € 21.168 (1 miljoen x 5,88% x 36%) belasting over verschuldigd, een effectieve belastingdruk van 70,56%. Dat is € 9.515 meer dan in geval het vermogen in de BV is ondergebracht.

4 Omslagpunten

Bij vermogensopbouw in box 2 wordt er belasting geheven over het werkelijk gerealiseerde rendement. Hoe hoger het rendement, hoe hoger de te betalen belasting. In box 3 is de te betalen belasting in beginsel afhankelijk van de hoogte van het forfaitaire rendement van het betreffende vermogensbestanddeel (banktegoed of overige bezitting). Voor banktegoeden zal in de meeste gevallen de belastingdruk van box 3 lager zijn dan de belastingdruk van Vpb/box 2. Voor de categorie overige bezittingen is bij een bepaald rendement de verschuldigde belasting aan Vpb/box 2 hoger dan de box 3-belasting (zie tabel 3). Als het rendement hoger is dan het in de tabel 3 vermelde rendement, dan is beleggen in box 3 gunstiger dan beleggen in de BV.

Als er in box 3 ook schulden zijn, kan het omslagrendement stijgen. Dat wordt veroorzaakt door de nieuwe box 3-systematiek.

Tabel 3 Omslagrendementen van box 3 naar box 2

Vpb	Box 2	Omslagrendement
19%	24,5%	5,45%
19%	31%	4,80%
25,8%	24,5%	4,81%
25,8%	31%	4,34%

Omslagpunten DGA

De omslagrendementen uit tabel 3 zijn van toepassing als u overweegt om vermogen dat nu in box 3 belast wordt, onder te brengen in een BV. Als u als directeur-groottaandeelhouder (DGA) uw vermogen in uw bestaande (Holding-) BV heeft opgebouwd uit winsten of verkoopopbrengst van uw onderneming, dan liggen de omslagrendementen veel hoger. Op dat vermogen in de BV zit namelijk nog een box 2-belastingclaim. Als u dat vermogen uit uw BV aan uzelf uitkeert als dividend of als u uw aandelen vervreemdt, dan moet u daar 24,5% en/of 31% (afhankelijk van omvang) belasting over betalen. In privé in box 3 is er dan minder beschikbaar voor vermogensopbouw. In tabel 4 staan de omslagrendementen die in dat geval van toepassing zijn.

Tabel 4 Omslagrendementen van box 2 naar box 3

Vpb	Omslagrendement
19%	11,14%
25,8%	8,20%

Voorbeeld

Simon heeft zijn onderneming verkocht voor € 3 miljoen en dat staat nu in zijn Holding-BV. Daarnaast heeft hij in privé in box 3 beleggingspanden met een WOZ-waarde van € 1,5 miljoen.

Hij wil het vermogen dat nu in zijn Holding-BV staat beleggen volgens een gematigd offensief beleggingsprofiel met een verwacht rendement na kosten van 6%.

Als Simon in zijn Holding-BV blijft beleggen, dan is het rendement na kosten € 180.000. Daar is € 34.200 (19%) Vpb over verschuldigd. Als hij vervolgens het restant als dividend naar privé uitkeert, moet Simon daar - zonder partner - nog € 40.789 (24,5% over € 67.804 en 31% over het meerdere) box 2-belasting over betalen. Totaal betaalde belasting aan Vpb en box 2 is dan € 74.989. Van het rendement van € 180.000 houdt hij uiteindelijk netto € 105.011 over.

Als Simon de € 3 miljoen als dividend naar privé uitkeert, dan moet hij daar eerst box 2-belasting over betalen. In privé blijft dan € 2.074.409 over dat belegd wordt. Het rendement is € 124.464 (6%). De box 3-belasting bedraagt € 43.911 ($€ 2.074.408 \times 5,88\% \times 36\%$). Van het rendement houdt Simon uiteindelijk netto € 80.553 over. Dat is € 24.458 minder dan bij de situatie dat hij het vermogen in zijn Holding-BV houdt.

5 Lenen van de BV

In plaats van dividend uit te keren naar privé kunt u ook geld lenen van de BV en daarmee in privé beleggen. U betaalt wel een zakelijke rente aan uw BV. De BV betaalt over de zakelijke rente Vpb, en uiteindelijk betaalt u daar in privé ook in box 2 belasting over als u dividend uitkeert of uw aandelen vervreemdt. In vergelijking met beleggen in de BV is deze variant voordeliger indien het rendement op de beleggingen hoger is dan de zakelijke rente die u betaalt aan de BV, vermeerderd met de eventuele box 3-heffing over het verschil tussen het forfaitaire rendement op de belegging (5,88%) en de forfaitaire rente op de schuld (ca. 2,62%). Realiseert u zich dat u feitelijk belegt met geleend geld. Is het rendement lager dan de te betalen rente, dan is deze variant extra nadelig. Ook als de waarde van de beleggingen lager wordt dan de lening kan dat fiscale consequenties hebben. Als de lening niet terugbetaald kan worden, kan de fiscus stellen dat er feitelijk dividend is uitgekeerd.

Beleggen met een lening van de eigen BV kan voordelig zijn, maar heeft ook risico's

Per 2023 is de wet Excessief lenen bij eigen vennootschap ingegaan. Leningen bij de eigen vennootschap boven de € 500.000 worden voor het meerdere als dividend belast in box 2. Alleen eigenwoningleningen in box 1 (met hypotheekrecht) vallen niet onder de maatregel. Het lenen van de BV en beleggen in privé is voor het meerdere boven de € 500.000 veel minder aantrekkelijk.

6 Beleggen in de BV met deelnemingsvrijstelling

In de vennootschapsbelasting is er de zogenoemde deelnemingsvrijstelling. Als een BV een belang in een andere onderneming heeft van 5% of meer (een deelneming), dan hoeft de BV over het rendement op deze deelneming geen Vpb te betalen. Voor een investering in een coöperatie geldt de 5%-drempel niet. Elk belang in een coöperatie valt onder de deelnemingsvrijstelling. Er zijn beleggingsfondsen die via een getrapte constructie (zogenaamde stapelaars) beleggen in (al dan niet beursgenoteerde) small en midcap ondernemingen en zo gebruikmaken van de deelnemingsvrijstelling. Ook zijn er beleggingsfondsen in de vorm van een coöperatie die beleggen in Private Equity en op die manier gebruikmaken van de deelnemingsvrijstelling. Het voordeel is dat u op deze manier vrijgesteld bent van Vpb over het rendement op deze belegging.

Afhankelijk van de aanbieder zijn de minimale participaties in dergelijke beleggingsfondsen € 150.000 tot € 1 miljoen. Een dergelijk beleggingsfonds heeft een zeer specifiek risicoprofiel en is niet voor iedere belegger geschikt.

7 Anti-misbruik

De peildatum voor box 3 is 1 januari. Om box 3-heffing te voorkomen is het van belang dat het vermogen op die datum in een BV (of vergelijkbare entiteit) is ondergebracht. Om misbruik tegen te gaan is bepaald dat het vermogen minimaal zes maanden in de BV moet blijven. Als u zakelijke redenen kunt aantonen om het vermogen weer terug te halen naar box 3, dan wordt die periode verkort naar drie maanden. Voldoet u daar niet aan, dan wordt het vermogen ook in box 3 belast.

8 Registratieplicht FATCA/CRS

Voor FATCA/CRS-wetgeving wordt in bepaalde situaties een Beleggings-BV aangemerkt als Financiële Instelling. De Beleggings-BV moet zich dan registreren bij de Amerikaanse belastingdienst (IRS) en de Nederlandse belastingdienst. In sommige gevallen moet de Beleggings-BV dan zelf bepaalde gegevens rapporteren aan de Nederlandse belastingdienst als een participant of aandeelhouder in het buitenland woont of kwalificeert als een US-person.

9 Wat kan Van Lanschot Kempen voor u betekenen?

Bent u geïnteresseerd in de genoemde mogelijkheden? Maakt u dan een afspraak met uw private banker. Wij kunnen de verschillende opties cijfermatig voor u op een rij zetten en u op hoofdlijnen informeren over de voor en nadelen. Op basis hiervan kunt u in overleg met uw fiscaal adviseur een beslissing nemen en de benodigde structuur opzetten.

Disclaimer

De informatie die is opgenomen in deze publicatie is uitsluitend bestemd voor algemene doeleinden. Met uw individuele specifieke omstandigheden is geen rekening gehouden. De informatie kan niet worden beschouwd als een juridisch, financieel, fiscaal of ander professioneel advies. Wij adviseren u op grond van de informatie niet meteen tot actie over te gaan en voorafgaand aan uw eventuele actie eerst deskundig advies in te winnen. Deze publicatie is geen aanbod en u kunt aan deze publicatie geen rechten ontlenen.

Bij de totstandkoming van deze publicatie hebben wij de grootst mogelijke zorgvuldigheid betracht bij de selectie van externe bronnen. Wij kunnen niet garanderen dat de informatie van deze bronnen die in deze publicatie is opgenomen juist en volledig is of in de toekomst zal blijven. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid voor druk- en zetfouten. Wij zijn niet verplicht de informatie die we hebben opgenomen in deze publicatie te actualiseren of te wijzigen. Alle rechten ten aanzien van de inhoud van de publicatie worden voorbehouden, inclusief het recht van wijziging. Het is niet toegestaan de gegevens in de publicatie geheel of gedeeltelijk te reproduceren, in welke vorm dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Van Lanschot Kempen NV.

Overige informatie

Van Lanschot Kempen NV is statutair gevestigd aan de Hooge Steenweg 29, 5211 JN 's-Hertogenbosch, KvK nr. 16038212 met btw-identificatienummer NL001145770B01, is als bank geregistreerd in het Wft-register en staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank NV (DNB), Postbus 98, 1000 AB Amsterdam, en de Autoriteit Financiële Markten (AFM), Postbus 11723, 1001 GS Amsterdam. Van Lanschot Kempen kan optreden als aanbieder van betaal-, spaar- en kredietproducten, als bemiddelaar in verzekeringsproducten en als verlener en/of uitvoerder van beleggingsdiensten.

Voor eventuele klachten inzake onze financiële dienstverlening kunt u zich richten tot uw eigen kantoor van Van Lanschot Kempen, de afdeling Kwaliteit & Service, kwiteit-service@vanlanschotkempen.com of Postbus 1021, 5200 HC 's-Hertogenbosch, of het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid), Postbus 93257, 2509 AG Den Haag.

PRIVATE BANKING

Hooge Steenweg 29
5211 JN 's-Hertogenbosch
Postbus 1021
5200 HC 's-Hertogenbosch

T 0800 1737
[vanlanschotkempen.com/private-banking](https://www.vanlanschotkempen.com/private-banking)